

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI CYFRYZACJI, INNOWACYJNOŚCI
I NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII
(NR 81)
z dnia 27 września 2022 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (nr 81)

27 września 2022 r.

Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii, obradująca pod przewodnictwem posła **Jana Grabca (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– informacja na temat stanu przygotowania jednostek administracji publicznej i innych podmiotów zobowiązanych do realizacji zadań wynikających ze stopni alarmowych CRP oraz dotychczasowych doświadczeń z obowiązywania stopni alarmowych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Adam Andruszkiewicz** sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Mariusz Cichomski** dyrektor Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Rafał Durajczyk** zastępca dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa Teleinformatycznego Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, **Joanna Karczewska** członek Stowarzyszenia ISACA Warszawa, **Michał Smagowicz** członek zarządu Thinktank sp. z o. o. oraz **Radosław Nielek** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Beata Maciak** i **Wioletta Więciorkowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Otwieram posiedzenie Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii. Stwierdzam kworum oraz przyjęcie protokołu poprzedniego posiedzenia Komisji wobec niewniesienia do niego zastrzeżeń.

Witam wszystkich posłów oraz gości biorących udział w posiedzeniu. W szczególności pana ministra Adama Andruszkiewicza, sekretarza stanu w kancelarii premiera wraz ze współpracownikami. Witam pana dyrektora Mariusza Cichomskiego, dyrektora Departamentu Porządku Publicznego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Witam przedstawiciela Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, pana Rafała Durajczyka, zastępcę dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa Teleinformatycznego. Wśród naszych gości są reprezentanci organizacji pozarządowych, Stowarzyszenie ISACA Warszawa reprezentuje pani Joanna Karczewska. Witamy. Ośrodek Thinktank – Michał Smagowicz, członek zarządu. Jest z nami też stały doradca Komisji, pan Radosław Nielek. To chyba wszyscy goście. Jeśli kogoś nie przywitałem, to witam serdecznie.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie informacji na temat stanu przygotowania jednostek administracji publicznej i innych podmiotów zobowiązanych do realizacji zadań wynikających ze stopni alarmowych CRP oraz dotychczasowych doświadczeń z obowiązywania stopni alarmowych. Poproszę o przedstawienie tej informacji przez pana ministra Adama Andruszkiewicza oraz pana dyrektora Departamentu Porządku Publicznego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Mariusza Cichomskiego. Czy zgłaszają państwo wnioski do zaproponowanego porządku obrad? Jeśli nie ma wniosków innych, stwierdzam, że porządek został przyjęty. Bardzo proszę pana ministra Adama Andruszkiewicza o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Adam Andruszkiewicz:

Bardzo serdecznie dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, najważniejsze działania podjęte w zakresie przygotowania i organizacji

pracy urzędów do funkcjonowania w reżimie obowiązujących stopni alarmowych to stopień CHARLIE-CRP wprowadzony 21 lutego 2022 roku i przedłużony do 30 listopada 2022 roku. Jest to zmiana ze stopnia ALFA-CRP. Rządowe Centrum Bezpieczeństwa przysłała cyklicznie informacje o wprowadzeniu lub przedłużeniu stopnia alarmowego CRP do organów administracji publicznej oraz kierowników służb i instytucji właściwych w sprawach bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego, w tym do operatora infrastruktury krytycznej. RCB prowadzi z wyżej wymienionymi jednostkami bieżącą komunikację, w tym między innymi przekazuje do operatorów infrastruktury krytycznej raporty i ostrzeżenia oraz do zespołów reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego informacje dotyczące incydentów i zagrożeń w obszarze cyberprzestrzeni zgłoszonych do RCB. W pozostałych jednostkach wprowadzono procedury wdrażania stopni alarmowych. Wprowadzono całodobowe dyżury administratorów systemów kluczowych dla funkcjonowania urzędów oraz personelu uprawnionego do podejmowania decyzji w sprawach bezpieczeństwa systemów. Poinformowano pracowników o konieczności zwiększonej czujności w stosunku do stanów odbiegających od normy, w tym przeprowadzono obowiązkowe szkolenia pracowników w zakresie podniesienia świadomości o występujących cyberzagrożeniach.

Wprowadzono wzmożone monitorowanie stanu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych oraz działania środków łączności. Zweryfikowano kanały łączności z instytucjami odpowiedzialnymi za zarządzanie kryzysowe oraz cyberbezpieczeństwo. Wprowadzono ograniczenia w dostępie do systemów oraz usług, między innymi zgodnie z raportami CSIRT NASK. Implementowano w trybie pilnym wszystkie ostrzeżenia otrzymane od zespołu CSIRT GOV dotyczące wykrytych podatności w zakresie zabezpieczeń infrastruktury informatycznej. Monitorowano dostępność systemów teleinformatycznych oraz realizowano zadania związane z wykonywaniem oraz weryfikacją wykonanych kopii zapasowych kluczowych systemów teleinformatycznych. Podjęto działania przygotowujące do uruchomienia planów umożliwiających zachowanie ciągłości działania po wystąpieniu potencjalnego cyberataku, w tym szybkiego i bezawaryjnego zamknięcia serwerów. Zakupiono dodatkowe usługi, aby przeciwdziałać atakom typu DDOS, które polegają na kierowaniu wielkiej liczby zapytań i w ten sposób blokują działania danego serwera. To przede wszystkim w Komisji Nadzoru Finansowego, Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim czy Urzędzie Ochrony Danych Osobowych. W wyniku przeglądu infrastruktury teleinformatycznej wydzielono jedną odbudowę serwerową wraz z 12 serwerami ze środowiska testowego, która została wyłączona z przetwarzania danych, zachowując swoją konfigurację. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej – przeprowadzono weryfikację oraz blokowanie adresów IP dla urzędów brzegowych. Przeprowadzono audyty bezpieczeństwa dotyczące między innymi hardeningu domeny i ogólnego bezpieczeństwa systemów – w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Odbyło się to zgodnie z rocznym planem przeprowadzenia przez ABW ocen bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych w roku 2022. Obserwacje i wnioski oparte były na podstawie dotychczas zebranych doświadczeń związanych z funkcjonowaniem stopni alarmowych.

Wszystkie jednostki podległe lub nadzorowane przez ministra cyfryzacji przekazały wkłady. Powierzone zadania są realizowane zgodnie z obowiązującymi procedurami, które są na bieżąco aktualizowane i dostosowywane w zależności od potrzeb. Znikoma liczba podmiotów potwierdziła kanał łączności z ministrem właściwym do spraw informatyzacji. Wynika to – zdaniem KPRM – z niskiej świadomości kierowników jednostek o istnieniu takiego obowiązku. Jednostki kontaktują się za pośrednictwem maila oraz telefonicznie. Podmioty, które najczęściej potwierdzają kanały łączności to Instytut Łączności, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Urząd Ochrony Danych Osobowych, Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka, Mazowiecki Urząd Wojewódzki, Urząd Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polski.

Brak jednolitego systemu informowania o zagrożeniach w cyberprzestrzeni – nie zawsze następuje przekazywanie przez CSIRT, pod który podlega dany podmiot, ostrzeżenia wydanego przez inny CSIRT, co powoduje konieczność monitorowania wielu źró-

deł informacji, poświęcania dodatkowego czasu na ich poszukiwanie. Długoterminowe obowiązywanie stopnia alarmowego CHARLIE-CRP negatywnie wpływa na czujność i ostrożność pracowników. Zachodzi efekt przyzwyczajenia, reżim alarmowy staje się codziennością. Takie zgłoszenia również mieliśmy. Także dostajemy informacje o niewystarczających zasobach kadrowych w kontekście permanentnego przedłużania stopni alarmowych, co w dłuższej perspektywie może mieć negatywny wpływ na przeciążenie pracowników. Z rekomendacji jeszcze mamy takie informacje, że dyżury powinny być wprowadzane na podstawie indywidualnej analizy sytuacji, posiadanych systemów oraz zasobów osobowych.

Również otrzymałem listę urzędów, które przedstawiły nam wkłady do poniższej analizy – był to oczywiście minister cyfryzacji, minister edukacji i nauki, minister finansów, minister spraw wewnętrznych i administracji, minister funduszy polityki regionalnej, minister rodziny i polityki społecznej, minister rolnictwa, minister zdrowia, minister infrastruktury, minister rozwoju i technologii, minister klimatu i środowiska, minister spraw zagranicznych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, główny inspektor sanitarny, główny inspektor nadzoru budowlanego, główny inspektor transportu drogowego, Komenda Główna Straży Granicznej, dyrektor Naukowej Akademickiej Sieci Komputerowej, dyrektor Instytut Łączności, przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego, prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego, prezes Urzędu Transportu Kolejowego, prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców, dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, prezes Głównego Urzędu Statystycznego, prezes Urzędu Zamówień Publicznych, prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej oraz wojewodowie. To wszystko, panie przewodniczący. Jeśli są pytania, oczywiście jesteśmy do dyspozycji państwa.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Bardzo dziękuję. Poproszę teraz o przedstawienie informacji pana dyrektora reprezentującego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, tylko z prośbą, by w miarę możliwości pominąć zawarte w pisemnej informacji dane dotyczące stanu prawnego obowiązującego w Polsce. One są posłom znane. Poprosilibyśmy o przedstawienie tej informacji w zakresie działań podejmowanych w ostatnim okresie oraz ewentualnych rekomendacji ministerstwa na przyszłość.

Dyrektor Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Mariusz Cichomski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, Mariusz Cichomski, dyrektor Departamentu Porządku Publicznego, MSWiA. Zgodnie z tym, co założył pan przewodniczący, nie będę całościowo referował informacji przekazanej do państwa na piśmie. Natomiast to, co warto podkreślić z naszej perspektywy, sposób realizacji działań, także ewentualne rekomendacje co do zmiany potencjalnych przepisów prawnych – jeśli takowe byłyby potrzebne – są prowadzone w ramach międzyresortowego zespołu do spraw zagrożeń terrorystycznych. Zespołu, który skupia znaczną część, a właściwie to można powiedzieć, że wszystkie służby odpowiedzialne za realizację szeroko rozumianych działań w kontekście systemu antyterrorystycznego, plus te organy administracji publicznej, które też mają bezpośrednie kompetencje w tym zakresie. Do tej pory nasze analizy prowadzone w ramach kilku już posiedzeń zespołu w trakcie obowiązywania stopnia CHARLIE-CRP, jak i zwykłych stopni alarmowych, nie wskazały konieczności dokonywania zmian prawnych, w szczególności jeśli chodzi o kwestie bardzo określonych przedsięwzięć do wykonywania w poszczególnych stopniach, a unormowanych w rozporządzeniu prezesa Rady Ministrów. Na podstawie ustawy o działaniach antyterrorystycznych wszystkie służby i podmioty uczestniczące w pracach potwierdziły skuteczność tych rozwiązań. Nikt też nie zgłaszał żadnych problemów, jeśli chodzi o realizację zadań wynikających z modułów, które są opracowywane na podstawie delegacji wynikających z samego rozporządzenia.

Tak naprawdę działania w kontekście systemu zagrożeń terrorystycznych są realizowane na trzech płaszczyznach przepisów bezpośrednio ustawowych, o których mówi

ustawa o działaniach antyterrorystycznych. I tutaj warto w tym kontekście wspomnieć o art. 4, który daje możliwość wydawania wiążących poleceń przez szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, chociażby dla administracji publicznej w kontekście wzmocnienia zabezpieczenia antyterrorystycznego. Drugi poziom to rozporządzenie, które bardzo szczegółowo określa procedury. Trzeci to poziom modułów już dopisanych do poszczególnych instytucji. Te informacje, które mogą wskazywać na ewentualne problemy, o których zresztą wspomniał pan minister, to to, że długi okres obowiązywania stopni alarmowych powoduje, że trudnością jest zapewnienie cały czas dyżurów z punktu widzenia obsady kadrowej. Natomiast jest to efektem tego, że stopień jest utrzymywany i w dalszym ciągu zachodzą przesłanki, żeby pozostawał jako obowiązujący. Dziękuję bardzo. Pozostaję do dyspozycji Wysokiej Komisji.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze. Czy pan Rafał Durajczyk reprezentujący ABW chciałby w jakiś sposób uzupełnić tę informację w tej części? Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa Teleinformatycznego Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego Rafał Durajczyk:

Szanowna Komisjo, myślę, że informacje przekazane tutaj przez pana ministra Andruszkiewicza oraz przez pana dyrektora Cichomskiego wyczerpują temat. Mamy jako agencja podobne obserwacje, jeżeli chodzi o stan realizacji i wdrożenia tego, co rozporządzenia prezesa Rady Ministrów przewidują. Jeżeli chodzi o problemy, również podzielamy stanowisko resortów, które zostało przedstawione wcześniej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Dziękuję bardzo. Wobec tego otwieram dyskusję. Kto z państwa członków Komisji i naszych gości chciałby zabrać głos? Bardzo proszę.

Poseł Robert Kwiatkowski (PPS):

Ja z krótkim pytaniem. Z materiału informacyjnego przekazanego członkom Komisji wynika – przeczytam precyzyjnie – że mamy do czynienia ze znikomą liczbą podmiotów potwierdzających kanał łączności z ministrem właściwym do spraw informatyzacji. Wymienia się tutaj ledwie 6 takich, które regularnie potwierdzają tę łączność. Pytanie, co państwo z tym chcecie zrobić? Bo na kilkaset podmiotów ta szóstka – to słabo. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w KPRM Adam Andruszkiewicz:

Pan dyrektor z Departamentu Cyberbezpieczeństwa odpowie.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Zastępca dyrektora Departamentu Cyberbezpieczeństwa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Marcin Wysocki:

Wysoka Komisjo, szanowni państwo, Marcin Wysocki, zastępca dyrektora Departamentu Cyberbezpieczeństwa, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów. Wskazywaliśmy na to, że ten formalny obowiązek, czyli wynikający z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, jest taki, że de facto zobowiązanymi do potwierdzenia tego kanału łączności jest wiele tysięcy podmiotów. Gdybyśmy faktycznie mieli realizować te postanowienia, to musiałyby być de facto taka służba dyżurna i odsetek tych podmiotów, które potwierdzają z nami – o czym napisaliśmy w informacji dla Komisji – jest stosunkowo niewielki. Jako Ministerstwo Cyfryzacji zwracaliśmy uwagę też w poprzednich latach jako taki postulat *de lege ferenda*, żeby urealnić ten obowiązek, który wynika obecnie z ustawy i z rozporządzenia.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Bardzo proszę.

Posel Robert Kwiatkowski (PPS):

Jeśli można kontynuować tę wymianę poglądów. To znaczy urealnić w którym kierunku? Zredukować tę liczbę kilku tysięcy do jakiejś mniejszej liczby, czy też wymusić stosowanie się do przepisów prawa przez te kilka tysięcy podmiotów?

Zastępca dyrektora Departamentu Cyberbezpieczeństwa KPRM Marcin Wysocki:

To jest bardzo dobre pytanie. Porozmawiać, usiąść i dostosować albo rzeczywistość do rozwiązania, albo rozwiązanie to rzeczywistości. Albo skorzystać z okazji, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji pracuje nad ustawą o ochronie ludności... Może tam zastanowić się, w jaki sposób komplementarny ustanowić... Może powinna utrzymywać to projektowana instytucja służby dyżurnej? Na pewno w takim kształcie, w jakim ta regulacja jest teraz, nie powinna mieć miejsca. Natomiast już tutaj sama dyskusja i rozwiązanie... Pomysłów jest pewnie kilka i trzeba podyskutować o nich i wybrać najlepsze rozwiązanie, żeby ewentualnie dostosować. Komunikacja odbywa się przede wszystkim drogą mailową, telefoniczną. Gdyby ten stały kontakt z ministrem cyfryzacji potwierdzało wiele tysięcy podmiotów, to państwo jesteście w stanie sobie wyobrazić, że byłoby to trudne do wykonania.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Czyli chodzi o ograniczenie liczby podmiotów, które rzeczywiście powinny wykonywać tego rodzaju zadania?

Zastępca dyrektora Departamentu Cyberbezpieczeństwa KPRM Marcin Wysocki:

W naszej ocenie tak, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Bardzo proszę, panie pośle.

Posel Robert Kwiatkowski (PPS):

Nie chciałbym monopolizować dyskusji, ale – po pierwsze – muszę powiedzieć, że cenię sobie ten samokrytycyzm, który państwo prezentujecie. Bo to jest jednak dość nietypowe i odważne – i nie będę się tego czepiał. Ale jeśli ten system ma mieć sens przekładający się na sprawność działania i elastyczność reagowania w sytuacjach opisanych w tych wszystkich stopniach, to to musi działać. Wie pan, albo coś działa, albo nie działa. Ten układ jest zerojedynkowy. Rozumiem, że państwo mi mówicie, że nie działa. Jak reaguje Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce, to się oczywiście chwali. To jest ciekawe muzeum, ale problemu to nie rozwiązuje. Może trzeba by jako jeden z wniosków, panie przewodniczący, po tej dyskusji zawrzeć taki dezyderat, że to należy urealnić, uelastyczyć i doprowadzić do tego, żeby działało. Bo nie działa. Kropka. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Porządku Publicznego MSWiA Mariusz Cichomski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, wyłącznie tytułem uzupełnienia. Pragnę zauważyć, że kanał, o którym mówił pan minister, nie jest jedynym kanałem związanym ze stopniami alarmowymi. Oprócz tego podstawowym tak naprawdę kanałem informacji są informacje o stopniach rozsyłane przez rządowe centrum bezpieczeństwa na podstawie artykułu i rozporządzenia, o którym wspominałem. To jest art. 16 ustawy o działaniach antyterrorystycznych. Wszystkie podmioty uczestniczące są zobowiązane do potwierdzenia informacji o stopniu w ciągu 12 godzin od otrzymania takowej informacji. To jest jeden element. Drugi element, o którym też pamiętajmy, równoległy względem tego, to jest wspomniane uprawnienie szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego wynikające z art. 4 ustawy o działaniach antyterrorystycznych i jego aktywność w tym zakresie, która pozostaje władczą kompetencją po stronie szefa ABW i odbywa się innymi drogami. W związku z tym to, o czym mówił pan minister, jest jednym z elementów. Ja nie chcę się wypowiadać co do tego, w jaki sposób to powinno działać – to jest poza kompetencją resortu spraw wewnętrznych i administracji – natomiast cały system stopni alarmowych i przekazywanie oparte jest w tej chwili na przekazywaniu i potwierdzaniu informacji do RCB. Jeszcze wychodząc naprzeciw kwestii podniesionej przez pana dyrek-

tora dotyczącej prac nad ustawą o ochronie ludności – proszę państwa, ta ustawa zakłada między innymi przeniesienie na poziom ustawowy wymogów w zakresie informowania, tych, które są obecnie normowane na poziomie rozporządzeń w zakresie informowania i obiegu informacji dotyczących stopnia alarmowego. To zadanie, które w tej chwili zrealizuje RCB, ma być realizowane przez przyszłą służbę dyżurną państwa. Dziękuję bardzo. To tyle tytułem uzupełnienia.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Dziękuję. Bardzo proszę. Pan Radosław Nielek, doradca Komisji.

Stały doradca Komisji Radosław Nielek:

Dzień dobry państwu. Panie dyrektorze, nawiązując do tego, o czym pan mówił, o tym systemie potwierdzania – on jednak działa trochę w drugą stronę, bo to są trochę dwie oddzielne rzeczy. Czy państwo są w stanie skontaktować się z tymi wszystkimi podmiotami – to jest jakby jeden kanał komunikacji. A trochę odwrotną rzeczą jest to, czy te poszczególne podmioty wiedzą, jak się skontaktować w razie potrzeby z państwem. A więc potwierdzenie komunikacji dwustronnej jest pewnie jakąś wartością.

Chciałem zwrócić uwagę na dwie inne sprawy. Pierwsza to może taka drobnostka. Jest tutaj informacja o tym, że Straż Graniczna w związku z wprowadzeniem drugiego stopnia uruchomiła szyfrowanie komunikacji pomiędzy swoimi serwerami. Ja, szczerze mówiąc, jako inżynier nie jestem sobie za bardzo w stanie wyobrazić w 2022 roku komunikacji między serwerami, która jest nieszyfrowana. Ale rozumiem, że to jest jakiś taki specjalny przypadek. Cieszę się, że Straż Graniczna to w końcu wdrożyła i mam nadzieję, że to nie jest tylko przejściowe rozwiązanie na czas stopnia, tylko zostanie z nami i ze Strażą Graniczną na zawsze.

Druga kwestia jest, jak myślę, poważniejsza, bo dotyczy jednak pewnych problemów, które zresztą państwo w tym materiale wskazują. Jednostki, które podlegają tym stopniom, jednak zgłosiły negatywny wpływ obowiązywania stopnia drugiego. W zasadzie nawet nie samego faktu jego obowiązywania, a raczej długotrwałego obowiązywania. Zgłosiły to w dwóch zakresach. W jednym zakresie dotyczącym dyżurów całodobowych, zarówno w kontekście dyżurów technicznych, jak i dyżurów decyzyjnych. Ja rozumiem, że państwa analiza jest taka, że w zasadzie nie ma potrzeby zmiany istniejących przepisów prawa. Ale tak patrząc z punktu widzenia tych instytucji, które podlegają tym stopniom i w związku z wprowadzeniem konkretnego stopnia, muszą podjąć pewne działania, to one stoją przed takim dylematem – czy dopasować w tej chwili swoje zasoby kadrowe do możliwości obsługi długoterminowo takiego stanu, w którym jesteśmy i uznać to za stan normalny, czy jednak uznać, że jest to stan wyjątkowy, ten podwyższony stopień, i w związku z tym starać się jakoś to utrzymać. Ewidentnie widać, że te instytucje podeszły do tego tak – OK, wprowadzono podwyższony stopień, ktoś robi nadgodziny, ktoś tam decyzyjny będzie w weekend pod telefonem i jakoś tak sobie przejdziemy przez tydzień, dwa lub miesiąc. Ale jak już mamy przejechać ósmy miesiąc, to się pojawia problem. Trzeba podjąć decyzję o przyjęciu, że jest jakaś lista podmiotów, krótsza być może, która podlega takim rygorom przez cały czas. Jeśli przyjmujemy założenie, że otoczenie geopolityczne się bardzo mocno zmieniło wokół nas, to być może ten poziom podwyższonego alertu będzie oczywisty. A jeśli będzie oczywisty, to jednak powinniśmy go wprowadzić jako rzecz normalną, bo to jest jedyne rozwiązanie, które pozwoli z pełną odpowiedzialnością za budżety własnych jednostek poszczególnym instytucjom zatrudnić dodatkowych administratorów systemów, a także zatrudnić dodatkowe osoby do pełnienia tych dyżurów 24 godziny na dobę. Wydaje mi się, jest jakaś dyskusja, która bezpośrednio wynika z tych dokumentów, które państwo do nas przysłali. Wydaje mi się, że to nie jest tak do końca, że nikt nie zgłasza żadnych zastrzeżeń. Bo 90% jednostek jednak zgłasza zastrzeżenia i problemy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Dziękuję. Proszę bardzo, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Porządku Publicznego MSWiA Mariusz Cichomski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, bardzo krótko – stopnie alarmowe w naszym założeniu – zresztą są one jako instytucje prawne stworzone – są zawsze czymś tymczasowym. My nigdy nie zakładamy, że to będzie trwało długo. Rzeczywiście jest po raz pierwszy w historii, od kiedy stopnie alarmowe funkcjonują na podstawie ustawy o działaniach antyterrorystycznych... Stopnie alarmowe funkcjonowały też wcześniej na podstawie ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Było to troszkę inaczej zbudowane, ale zasadniczo mechanizmy były zbliżone. Nigdy do tej pory na tak długo – zresztą też nigdy na poziomie trzecim, czyli stopnia CHARLIE – nie wprowadzaliśmy na terenie kraju stopnia alarmowego. Jest to elementem przejściowym. Dlatego na bieżąco trzeba prowadzić analizę, jak długo rzeczywiście ten stopień należy utrzymać. Natomiast absolutnie konsekwencje z punktu zabezpieczenia poszczególnych instytucji muszą być przeprowadzane wewnętrznie w ramach tychże instytucji, podmiotów. Na dłuższy czas wzmocnienie kadrowe – tak naprawdę sprowadza się to do tego – w dużej bardzo mierze jest niezbędne z punktu widzenia działania, nawet jeśli nie będzie stopnia. To jest to założenie, o którym w tym momencie trzeba pamiętać. Tyle w ramach komentarza ad hoc. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Dziękuję bardzo. Czy są inne głosy w dyskusji? Nie ma głosów w dyskusji. Wobec tego bardzo dziękuję za przedstawienie informacji przez pana ministra i panów dyrektorów. Dziękuję posłom za udział w Komisji.

W związku z tym, że wyczerpaliśmy porządek obrad, zamykam posiedzenie Komisji. Bardzo dziękuję.